

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr H. Bergema, Karoeni; Dr F. A. den Boeft, Rotterdam; Dr E. T. v. d. Born, Heemstede; Mr A. Bouman, Rotterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Mevr. W. Cremer-de Vries, Kampen; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. v. Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilhuis-Smitskamp, Mijdrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; Dr B. Holwerda, Amersfoort; A. Janse, Biggelerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. L. Koole, Vreeland; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr J. v. d. Linden, Poerworedjo; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Mevr. C. E. Th. Luijckemaar Francken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr H. Mulder, Deventer; Dr A. Ringnalda, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijndorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanswerd; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Dr H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streefkerk, Wollega; D. Strop, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; M. B. van 't Veer, Groningen; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr H. J. Westerink, Leiden; Dr D. K. Wielenga, Capelle a. d. IJssel; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Dr S. U. Zuidema, Solo.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zenden men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., Goes.
Telefoon No. 58. — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f 2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f 7.50 en voor Ned.-Indië f 6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f 0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Melchizedek, de Koning van Salem, slot. — Uit de Schrift: Ik ben der wereld gekruisigd (Gal. 6:14). — Kerkelijk leven: De kerken in Synode saamgekomen, IV. De Amerikaansche „Wachter” over Prof. Dr K. Schilder. De Grootc Catechismus van Zacharias Ursinus, XXII. Kerkelijke Statistiek. Hulp opleiding predikant Argentinië. — Even parkeren: Iedere dag een... — Uit het pol. en soc. leven: Rosenberg en zijn tegenstanders. — Geestelijke adviezen: Gelooi en werken. — Uit de historie: Eerherstel, I. — Het boek van de week: Worms's boek over den Kinderdoop, II. — Vrouwenvragen: „Vragen-uurtje”. — Perschoon. — Boekbespreking. — Kerkenieuws.

HOOFDARTIKEL

Melchizedek, de Koning van Salem.

XL (Slot.)

Voorzoo veel aangaat zijn wezenlijk en blijvend priesterschap moet hij juist gezien worden buiten geslachtsverband en buiten de omliggende der menselijke lotgevallen van geboren worden en sterven. En door hem dan ook zoo te tekenen in Gen. 14, gelijk de auteur van Hebr. dat opmerkt, doet de Schrift hem zien als een persoon, die gelijk gemaakt⁴⁾ is aan den Zoon van God, die tot Diens type is gemaakt⁵⁾. In de genoemde dingen gelijkt hij op den Zoon van God. De auteur bedoelt hier den Zoon van God niet wat betreft Zijn goddelijk wezen, maar wat betreft Zijn priester worden, dat bovenal in zijn menswording uitkomt. Mensgeworden is de Zoon van God een priester zonder genealogie, zonder begin of einde. Om dat af te beelden wordt Melchizedek zoo geteekend als Gen. 14 hem teekent, een tekening, die ons bij de lezing van Gen. 14 ontgaan kan maar door den auteur van Hebr. 7 in vers 3 met scherpe contouren wordt overgetrokken. Maar wanneer we hem zoo zien, dan verstaan we dat de Zoon van God naar zijn ordening priester wordt.

Het normatieve, dat Melchizedek dan voor den Zoon van God ten aanzien van Diens priesterschap bevat, is dus niet zoodanig, dat de Zoon van God zulk een priester werd, omdat Melchizedek zoo was. Melchizedek werd tot zulk een priester gemaakt, omdat de Zoon van God zulk een priester zou worden. Voor de menschen echter, tot wie over het priesterschap van Christus gesproken wordt, (bijv. in Ps. 110) is Melchizedek het voorbeeld van dat priesterschap. Om zich voor te stellen wat voor een priester Christus, de Zoon van God, zal zijn, moeten we uitgaan van Melchizedek. Deze is dus norm in betrekkelijken zin. Hij is geen archetypus. De Zoon van God is juist zijn archetypus. Maar als ectype is hij voor menschen de norm, die aangeeft hoe de Zoon van God priester is.

Ten slotte zegt Hebr. 7:3 dat Melchizedek priester blijft in eeuwigheid of, volgens de „Korte Verklaring der H. S.” juistert vertaald: onafgebroken. Aangezien de mensch Melchizedek natuurlijk gestorven is, kan dit niet beteekenen dat nu, of tenminste tijdens de te boek stelling van den brief aan de Hebreërs de priester Melchizedek nog leefde. Letterlijk genomen zou het kunnen beteekenen dat Melchizedek bij zijn dood zijn priesterschap niet verloor. In eschatologischen zin is dat ook zoo. Deze woorden in dezen letterlijken zin op te vatten komt ons echter te simpel voor. Ze moeten in verband met de vooraf gaande uitdrukkingen genomen worden: de Melchizedek-gestalte, die de auteur in die uitdrukkingen getee-

kend heeft, is geen priesterfiguur, die weer verdwijnt, maar onafgebroken blijft, niet zoozeer wat betreft den tijdsduur. Dat zou op den voorgrond gesteld zijn door de woorden „in eeuwigheid”. Maar wat betreft zijn type zijn van den Zoon van God.

Wat de auteur van den brief aan de Hebreërs in hoofdstuk 7:3 van Melchizedek heeft beschreven is een blijvend beeld: de priester, die dat is buiten de ouders en geslachtsverband om en zonder de begrenzing van ambtsaanvaarding of ambtsnederlegging.

Na deze Melchizedekteekening geeft Hebr. 7 aan hoe uitnemend deze priester is. Dit geschiedt door uit te gaan van het Aäronietisch priesterschap. Abraham, de vader van Levi, die tienden ontvangt, geeft hem tienden en laat zich, als mindere van den meerdere, door hem zegenen. Van deze orde is Jezus priester geweest om daarin ook de taak der verzoening, die Aäron niet kon volbrengen, volkomenlijk te volbrengen. Als priester naar de ordening van Melchizedek brengt Hij een eeuwige verlossing aan.

§ 31. We hebben dus opgemerkt, dat het priesterschap van Melchizedek, in tegenstelling met dat van Aäron, wezenlijk en blijvend is (§ 29) en dat de individuele verschijning van Melchizedek in dat priesterschap, door de accentueering van bepaalde trekken (zonder vader, zonder moeder enz.) tot type is gemaakt van Christus' priesterschap (§ 30). Een priester naar de ordening van Aäron kon niet door zulk een accentueering van bepaalde trekken tot type van Christus gemaakt worden, omdat hij de in dezen te accentueeren trekken juist niet had, maar het tegengestelde ervan.

Waarom viel deze eer den Christus te kunnen typeeren nu juist Melchizedek te beurt? Dat lag in den aard van zijn priesterschap. De priester is de mensch in zijn verhouding tot God, in zijn gemeenschap met God. En dat vertoonde Melchizedek te midden van het toenemend heidendom op treffende wijze. En hoe verheven het ook is en uitnemend boven het priesterschap van Aäron, we kunnen die bijzonderheid toch niet beter aanduiden dan met het woord gewoon. Want het gewone is in de Schepping Gods het uitnemendst. Buitengewoon is hier het priesterschap van Aäron. Het is een buitengewone instelling tengevolge van de zonde. Vergelijken we de verzondigde schepping bij een groot bedrijf, dat door het wanbestuur van zijn leider in wanorde is geraakt, dan is het eerste werk van den nieuwen leider weer orde te scheppen. Is dat geschied, dan pas komt hij toe aan het gewone werk van het leiderschap. En dat gewone werk is dan het schoonst, hoe belangrijk ook de buitengewone taak van ordeherstel was. Zoo heeft ook Christus het buitengewone werk der verzoening verricht. Dan neemt Hij het gewone werk der priesterlijke toewijding Gode waar, in de verhouding der gemeenschap met God. Van dat buitengewone werk was Aäron type. Maar Melchizedeks priesterschap was gewoon in dezen zin, dat hij God den Allerhoogste diende als zijn God. Dat is het wezenlijke priesterschap. Dat is de normale verhouding tusschen God en mensch. Die normale verhouding heeft tengevolge van de zonde plaats moeten maken voor de abnormale van vijandschap des menschen jegens God en van toorn Gods jegens den mensch. De genade beoogt de normale verhouding te herstellen en tot haar einddoel te leiden. Ze maakt den mensch weer tot vriend Gods, zooals Abraham dan ook wordt genoemd (Jak. 2:23, II Kron. 20:7, Jes. 41:8). Er komt dan, volgens de bewoording van het protevangelium, vijandschap tusschen de verkeerde vrienden: Satan en den mensch. Heeft de genade dit doel bereikt, dan functioneert het priesterschap des menschen jegens God — want het priesterschap is geen uitvinding van het

Algemeen Mandaat.

„dan springt het immers in het oog, hoe het hoog gebod: „Heb God lief met heel uw hart en heel uw ziel, en uw naasten als u zelve,” feitelijk niets anders is dan het gebod: „Word u bewust van uw schepping en uw oorsprong en voer uit wat in die schepping en dien oorsprong u als levensprogramma gegeven was!”

Dr A. KUYPER, E. Voto I, p. 304.

heidendom — weer gewoon. Om dit doel te bereiken, was het noodig dat eerst verzoening gebracht werd voor de begane zonde. Die verzoening brengt Christus. Dat is Zijn buitengewone priesterlijke taak. (Lijdelijke gehoorzaamheid.) Hoewel Aäron daarvan type is, kan dit buitengewone werk slechts waarlijk (d.w.z. niet-symbolisch) worden gedaan door een priester, die het wezenlijk priesterschap heeft.

Resultaat van dit werk van Christus is dat de verhouding tusschen God en mensch weer hersteld wordt. Tusschen God en mensch. Want Christus trad in dezen op, gelijk welker Adam, als vertegenwoordiger der menschen. Hij is voor de geloovigen priester bij God en de geloovigen in Hem. Wij hebben dus als priesters geenerlei verzoening bij God te doen. Het buitengewone werk is volbracht. Het gewone duurt eeuwig voort. De geloovigen wijden zich Gode. Dat is het gewone priesterlijke werk. Ook daarin gaat Christus ons voor (dadelijke gehoorzaamheid). Daarvan nu was Melchizedek type. De genade Gods, die aanvaard werd door de ons in het eerste deel van het boek Genesis vermelde linie van geslachten, is niet tot die geslachten beperkt geweest: in Melchizedek werkte ze zoo overvloedig, dat hij zelfs typeerde het resultaat, dat Christus bereiken zou. Daarin is Melchizedek het normatieve voorbeeld van het wedergeboren leven der kinderen Gods.

Bij deze opvatting blijft Melchizedek een mensch van gelijke bewegingen als wij. Wel is er een wezenlijk verschil tusschen hem en Christus, wiens type hij is. Maar niet tusschen hem en alle geloovigen, hoever deze ook bij hem achterstaan in de vervulling van hun priesterschap der toewijding aan God. Melchizedek is dus in denzelfden zin priester als het de geloovigen zijn.⁶⁾

Bij de boven (§ 25) gegeven weerlegging van de opvatting van Kittel en Gunkel over de spanning tusschen koningschap en priesterschap, is ons gebleken dat de koning, immers allerlei menschen en dus ook de koning, iets priesterlijks hebben. Door de werking van Gods genade en geest hebben en beoefenen de geloovigen dat priesterschap. Personen vóór Melchizedek betoonen dat (Abel, Henoch, Noach). Het nieuwe bij Melchizedek is, dat hij deswege priester wordt genoemd en dus dezen dienst aan God bewust als ambtelijken dienst bewees. Daarin is hij de eerste.

Dat priesterlijke, dat in allerlei menschen is op te merken, zouden wij kunnen noemen het Melchizedeksche in hen, dat ze hebben en beoefenen als vrucht van Gods genade en dat in Melchizedek tot hooge voortreffelijkheid kwam. Om die voortreffelijkheid kan hij tot type gemaakt worden van den Messias en van het priesterschap dat Deze voor al de Zijnen bekleedt en dat deze in hun geloofsgemeenschap met Christus deelachtig zijn.

Wanneer Abraham de waardigheid van Melchizedek erkent door hem de tienden te geven en zich door hem te laten „zegenen”, dan erkent hij daarmee het genadewerk Gods, van welk genadewerk we gezien hebben, dat het in Melchizedek een ongekende hoogte bereikte. Abraham echter staat, volgens den auteur van den brief aan de Hebreërs, tegenover Melchizedek als de vader van Levi, als vertegenwoordiger van den buitengewonen Aäronietischen priesterdienst. Dit

6) Auberlen, Melchizedeks ewiges Leben. Theol. Stud. u. Kritiken, 1857, pag. 453 etc.

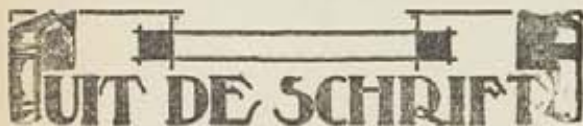
4) Cremer-Kögel, Bibl. Theol. Wörterb., pag. 797: gleichrestaltet.
5) Goshiede, a.w., pag. 192.

neemt niet weg, dat ook Abraham zich wijdt aan zijn God. Hij doet dat als met God verzoende. Intusschen is hij hier de vertegenwoordiger van het buitengewone priesterschap, dat met het oog op die verzoening, n.l. tot de voorafbeelding daarvan door God, is ingesteld. Daarom is hij hier de mindere tegenover Melchizedek.

In Melchizedek eert Abraham het resultaat van het werk Gods, waartoe hij als vader van Levi, zelf middel is.

Men brenge hier tegen niet in, dat wij met zulk een theologische redeneering ideeën van latere christelijke dogmatiek indragen in de hoofden en harten van oud-oostersche vrome menschen. Want we beweren niet, dat Melchizedek en Abraham hun ontmoeting in het Koningsdal besproken hebben, alsof ze, gelijk wij, den brief aan de Hebreërs gelezen hadden. Maar dat is geen achterstand van hen bij ons. Integendeel! Zij behoefden zulke beschouwingen niet te houden. Zij leefden in hetgeen ze deden. Zij beleefden, hetgeen wij slechts bij benadering kunnen verstaan uit den brief aan de Hebreërs. Voor ons zijn dus beschouwingen noodig. Maar daarmede bereiken we nog niet de volle levensintensiteit, waarmede Abraham deze dingen deed. Hij zag Melchizedek voor zich staan en eerde in hem zijn God.

J. H. KROEZE.

UIT DE SCHRIFT

Ik ben der wereld gekruisigd.

Maar het zij verre van mij dat ik roemen zou, anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus; door hetwelk mij de wereld gekruisigd is, en ik der wereld.

Gal. 6: 14.

Van mij echter zij het verre te roemen, anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus, door hetwelk mij de wereld gekruisigd is, en ik der wereld.

Gal. 6: 14.

(Vert. Prof. Greijdanus, K. V. — Serie Kok, Kampen.)

De apostel Paulus heeft eerst gezegd: „Mij is de wereld gekruisigd”. De wereld naar haar zondige begeerten, naar haar innerlijke strevingen zelf het leven te bouwen en de toekomst zich te veroveren is hem geëxcommuniceerd op Golgotha. Daar heeft God gezegd: „Uit haar worde geen vrucht meer in der eeuwigheid”. Daarom zoekt de apostel ook niet meer den roem der wereld. Dat heeft hij een keer gedaan als Farizeër. Maar dat is nu voorbij. Hij zoekt nu de wereld als wereld van God om in die wereld in Christus' krachten te leven uit een waar geloof, naar de wet Gods, Hem ter eer. Want dat is de wereld, die God op Golgotha voor eeuwig heeft aangenomen toen Hij Christus kroonde met eer en heerlijkheid, en Hem deed zitten aan Zijn rechterhand. En hij roemt nu in het kruis van Christus, want door Christus' kruis is die nieuwe wereld van Gods herschepping er gekomen.

De wereld is hem gekruisigd. Maar er is ook een andere kant. Hij is der wereld gekruisigd. God heeft op Golgotha de wereld geoordeeld, haar verstooten, haar geëxcommuniceerd. Maar de wereld heeft op Golgotha Christus verworpen, uitgestooten, prijsgegeven. En toen zij Christus uitwierp, en uit haar midden voor eeuwig excommuniceerde, heeft zij ook de Zijnen verworpen en verstooten.

De apostel zegt dus: „Op Golgotha is mij gebleken, wat ik van de wereld te verwachten heb. Zij heeft mij reeds gekruisigd. Op dien dag ben ik al geëxcommuniceerd geworden. Op Goeden Vrijdag heeft zij haar oordeel over mij al geveld. Ik behoef niet meer te raden, wat ik van de wereld te verwachten heb. Ik moet ook niet denken, dat het met haar vriendschap nog wel wat mee valt. Ik mag mij daaromtrent geen illusies maken. Ik heb haar doemvonnis reeds ontvangen. Op Golgotha heeft God gezegd tot deze wereld: er uit! Maar op dienzelfden dag heeft zij ook tot mij gezegd: er uit! De wereld is mij gekruisigd. Zij is mij reeds een verdoemde wereld. Maar ook: ik ben der wereld gekruisigd. Ik ben reeds haar geëxcommuniceerd. De littekenen des Heeren Jezus, die Paulus in zijn lichaam draagt, worden verklaard uit wat op Golgotha gebeurd is. Zij bewijzen nu de excommunicatie „dezer” wereld.

Ik, zegt de apostel, die uit een waar geloof, naar de wet Gods, Hem ter eer wil leven. Ik, die in deze wereld door de kracht van Christus' opstanding weer de wet zoek om naar den stijl der wet het leven te bouwen. Ik, die weer gansch inwendig begeer God te dienen. Ik ben der wereld gekruisigd. Dat begeeren, dat streven van mij als nieuwe mensch, herschepen naar het evenbeeld van Christus, dat sterven en zoeken heeft deze wereld al geoordeeld. Zij heeft er mij al om geëxcommuniceerd. Zoo begeert zij mij niet. Zoo mag zij mij niet zien.

De Joden zijn er mee begonnen met deze excommunicatie. Immers het kruis van Christus ontnam hun allen zelfroem. Want het predikte dat ook de Jood niets is voor God, maar dat ook hij alleen leven kan van Gods genade, die hem weer be-

kwaamt om Gode te leven. Wat, zal de Jood niets zijn in deze wereld — weg met dien Paulus! En deze excommunicatie gaat verder, omdat deze wereld haar roem wil behouden zelf het leven te kunnen bouwen en te kunnen veroveren. En deze excommunicatie wordt consequenter naarmate haar begeerte consequenter wordt om het leven te veroveren. En wie denkt: het valt nog wel wat mee, die heeft Golgotha niet verstaan.

Zullen wij dan den roem in het kruis van Christus maar staken? Dan zal de wereld ons niet excommuniceren! Maar het zij verre van mij, dat ik roemen zou anders dan in het kruis van Christus. En de littekenen dan, die zoo'n pijn doen, en de slagen en de gevangnissen? Wel die zijn nu onzen roem bij God! Als de wereld mij excommuniceert om Christus' wil, dan ben ik op den goeden weg. De excommunicatie „dezer” wereld bewijst nu mijn communicatie met God en Zijnen Christus. De littekenen des Heeren Jezus profeteeren nu van mijn kroon met Christus. Want God heeft dezen Christus aangenomen. God heeft Hem getuigenis gegeven, dat Hij Gode behaagde. God heeft Hem met eer en heerlijkheid gekroond! En als het eigendom van mijn Heere Jezus heeft God ook mij aangenomen, en ook mij beloofd de schoone communicatie aan de bruiloft des Lams. En alleen door het geloof in Christus mijn Heer kan ik de excommunicatie dezer wereld verdragen. En al zou nu de gansche wereld tegen mij opstaan, ik zou nog roemen in het kruis van Christus! Al zou men mij binden en door het vuur doen gaan, ik zou nog roemen in het kruis van Christus!

De wereld zegt tot Christus: „er uit!”
God dondert „deze” wereld tegen: „er uit!”
Wie zal mij nu excommuniceren?
De wereld? God zegt dat zulks beteekent de kroon met Christus.

God? Hij zegt, dat dat beteekent de buitenste duisternis.

In het kruis zal 'k eeuwig roemen,
En geen wel zal mij verdoemen;
Christus droeg den vloek voor mij!
Christus is voor mij gestorven,
Heeft genâ voor mij verworven!
'k Ben van dood en zonde vrij!

H.

v. d. B.

KERKELUK LEVEN

De kerken in Synode saamgekomen. (IV.)

Het is wel een heerlijk beginsel en ideaal, dat in de woorden „de kerken in Synode saamgekomen” tot uitdrukking komt, maar dat van de Gereformeerde Kerken zelfs in ons kleine Nederland niet ten volle verwezenlijkt worden kan, ook niet wanneer wij alleen maar de kerkeraden, alle de ouderlingen (inbegrepen de dienaren des Woords) te zamen nemen. Slechts door afvaardiging kunnen alle onze kerken te zamen handelen en beslissen over onderlinge verhoudingen en gemeenschappelijke zaken.

Onze particuliere en generale Synodes zijn geene samenkomsten van kerken in Synodes, doch slechts samenkomsten of Synodes van kerkelijke afgevaardigden. Bij de classisvergaderingen hebben wij althans nog eene rechtstreekse afvaardiging door de kerkeraden, en eene (mogelijke) vooraangaande bespreking van het agendum, met later verslag van de vergadering in eene kerkeradingszitting. Doch bij particuliere Synodes hebben wij eene getrapte, en bij generale Synodes zelfs eene dubbel getrapte verkiezing of afvaardiging.

En evenmin als nu de Tweede Kamer der Staten-Generaal het Nederlandsche volk is, of eene vergadering van het Nederlandsche volk, maar slechts eene verzameling en bijeenkomst van door het Nederlandsche volk gekozen afgevaardigden, die zeer wel allerlei kunnen voorstellen en aannemen, waarvan het Nederland-sche volk eigenlijk weinig moet hebben, evenmin is eene afgevaardigden-Synode eene Synode van kerken in eigenlijken zin, en evenzoo kan zulk eene Synode van kerkelijke afgevaardigden zeer wel voorstellen en aannemen wat niet leeft in de kerken en niet in haar belang is, noch door haar gewenscht wordt. Onze Belijdenis, allerlei opnoemende wat niet met de Heilige Schrift gelijk gesteld mag worden, zegt dan ook: „noch de „Concilien, decreten of besluiten. Want alle menschen „zijn uit zichzelf leugenaars en ijdelers dan de ijdel- „heid zelve. Rom. 3: 4; Ps. 62: 10”, art. 7.

Dat zou gelden zelfs van wezenlijke kerken-Synodes. Maar het geldt niet minder van alle afgevaardigden-Synodes.

Dit systeem van samenwerking der kerken door afgevaardigden, dit stelsel van afgevaardigden-Synodes, brengt groote gevaren mede, gevaren van hiërarchie.

Allereerst, dat deze afgevaardigden zich los zouden denken en gevoelen van de kerken en van wat in haar leeft, om maar te handelen naar eigen inzicht en wenschen, als waren zij die kerken zelve, en als hadden zij maar te bepalen, wat die kerken hebben goed te vinden en te volgen.

Maar daarbij komt een ander gevaar.

Daarop werd reeds van ouds, zij het in ander verband en opzicht, door onze kerken gewezen, en dat geschiedt

telkens weer bij bevestiging van ouderlingen in hun ambt, wanneer het daartoe strekkende Formulier zegt: „Bovendien is het goed, dat bij de Dienaren des Woords zoodanige mannen tot mederegeerders gevoegd worden, ten einde daardoor uit de gemeente Gods te meer ge-weerd worde alle tirannie en heerschappij, die lichter kan inbreken, wanneer bij één alleen, of bij zeer we-nigen, de regeering staat”.

Dat wordt gezegd van kerkeraden.

Maar wanneer nu van elken kerkeraad slechts één lid ter generale Synode zou komen, zou dit eene samen-komst worden van meer dan 700 leden. En bij de parti-culiere Synodes natuurlijk een getal naar het aantal kerken in die synodale districten. Maar nu komen ter generale Synode uit ons land maar een 50-tal afge-vaardigden, afgezien van adviseerende leden, en afgezien van de afgevaardigden uit Duitschland, Indië, Zuid-Amerika. Dat is wel een klein getal; een 50 afgevaar-digden, bij 750 kerken.

Zeker, op zichzelf is 50 wel een betekenend aantal, 50 maal meer dan 1, maar tegenover het aantal kerken is 50 toch maar zeer weinig, en ten aanzien van het aantal belijdende leden al bijzonder weinig.

Wanneer bij zoo weinigen in de generale Synodes de regeling en beslissing over de onderlinge verhou-ding der kerken en der gemeenschappelijke zaken staat, hoe licht kan ook dan tirannie en heerschappij inbreken, die over 's Heeren kerken niet geoeft mag worden.

Ook dit moet door afgevaardigden en kerken bedacht worden, opdat de afgevaardigden te meer zich hoeden om maar niet als van de kerken onafhankelijken en boven haar staanden over haar te willen bepalen en beslissen, doch in nauwe verbinding met de kerken en met wat in haar leeft, te regelen.

Nu komt hier nog een gevaar bij, dat het te voren genoemde vergrooten kan.

De kerken hebben gezamenlijk allerlei zaken te regelen door deputaten. Wij behoeven maar te denken aan de Theologische School, aan de Zending, aan het verband onzer kerken met de Vrije Universiteit.

Niet weinigen van deze curatoren en deputaten zijn telkens ook leden der Synodes. En dan zijn deze ge-deputeerden ter Synode in meerdere qualiteit, wat voor de te behandelen zaken van beteekenis zijn kan. Als Synodeleden kunnen zij dan mede te oordeelen en te beslissen hebben over hetgeen zij in andere qualiteit zelve hebben verricht. En zij kunnen overigens als Synodeleden aanmerkelijken invloed op de behande-ling van zaken, waarbij zij in andere qualiteit nauw betrokken zijn, uitoefenen. Wij behoeven maar te denken aan de veroordeeling betreffende het gaan van Ds K. van Dijk naar Wonosobo door de Synode van 1933, welke veroordeeling door die van 1936 terug-genomen moest worden, en teruggenomen is, doch met de zelfverontschuldiging, dat hier veroordeeling had plaats gevonden „uit verklaarbaar misverstand”, Acta, art. 149.

Dit gevaar wordt ook vergroot, wanneer ter synodale vergadering gedurig dezelfde personen afgevaardigd worden, zoodat op Synode na Synode telkens weer in aanzienlijke getale dezelfde leden verschijnen, vooral dienaren des Woords, maar ook wel ouderlingen.

Dezen kunnen zich dan gaan gevoelen als de man-nen, die de kerken vertegenwoordigen, en als de leiders der kerken. En wat dan op de eene Synode besloten is, kan te moeilijker op eene andere teruggenomen worden, ook wanneer dit noodig zou zijn, omdat het eenige veroordeeling van eigen vroeger doen zou kunnen in-sluiten.

Zijn zij daarbij dan bovendien deputaten van eene vorige generale Synode, dan wordt dit gevaar van overheersching der kerken door weinigen nog weer te meer te duchten.

Dit komt evenwel niet, omdat die afgevaardigden zelve meer bloot liggen voor de verkeerdheid om te staan naar hiërarchische overheersching, dan de andere ambtsdragers en geloovigen. Maar, zooals Dr A. Kuypert zeide in een tevoren van hem gegeven citaat: „de zucht toch, om den hiërarch te spelen, schuilt... in elks hart”. God heeft ons als koningen geschapen. En nu de zonde ons verdorven heeft, willen wij, ook ondanks weder-barende genade, toch dien koningsdrang doen gelden zelfs in verkeerden zin.

Wanneer alle afgevaardigden ter Synode tot de aller-heiligsten mogen behooren, geldt toch ook van hen, wat onze Catechismus zegt, dat „ook de allerheiligsten, zoo-lang zij in dit leven zijn, maar een klein beginsel (hebben) dezer gehoorzaamheid”, d.i. van het waarlijk in volle heiligheid leven naar Gods geboden, dus ook wanneer zij ter Synode zijn.

Daarom kleven aan het systeem van afgevaardigden-Synodes gebreken en zijn daar gevaren, die, zoowel door de afgevaardigden als door de kerken, steeds voort-oogen gehouden moeten worden.

En al kan het systeem zelf van afvaardiging niet vervangen worden, zullen zoovele kerken met elkander hare gemeenschappelijke zaken regelen en hare onder-linge verhoudingen bepalen, zoo kan toch dat systeem op verschillende wijzen toegepast worden. Er kan en behoort naar eene wijze van werking van dit systeem gezocht te worden, waarbij in meerdere of mindere mate die gebreken en gevaren wel niet weggenomen worden, want dat is niet mogelijk op deze aarde, maar toch naar vermogen verminderd.

Daarover echter een anderen keer.

S. GREIJIDANUS.

De Ame
Schilder.

In de A
enkele ste
zijn spreke
en ander v

Ds D. Z

weekblad,
weer voor
zoowel in
onraad rull
geeft, dat
blyvoorbeel
niettegensta
malen ge
waren, d

Ik heb d
dus uit er
gemeene g
stelling v
broeders, d
leer was.

Maar ik
geblazen he
van de Th
zooals de
verschijne
komst we
dien we
hartelijk:
roepen.

Ik betref
kaansche
in 't minst

Daarop is
jaar schree
een jaar la
dat we Dr
naar hem
meene graf

Ds E. va
van de Am
vorige wee
der stuk
een schilde
is niet mo
bij ons in
Dr K. Schil
stukken, b
de profess
naar zijn
straal was
licht wierp
tegenover
Schilder, d
den auteu

Vrijdag
de League
met het or
denis.

De spreke
paradox, d
had gezet
ideeën hen
in den ko
kennen als
geschriften
een ruim
een hoeds
in wiens li
maar als v
als de gas
Cosmopol
dacteur; b

Toen na

En maal

Hij deed

de Zelfope

dat om ge

geschieden

licht werp

Christus be

op "Christi

een enkele

draak staa

tusschen b

Nieuwe Ve

lijn: niet i

varen. In c

om Christi

moeten in

Bij het in

kwesties z

Christus g

geschieden

en David,

Het wonde

willen het

niet. Bij e

de aandacl

de klok sti

die meer

Wel zal d

zijn wonde

Gods kind

Christelijk

Het doe

Nog onk

't Was o